

Bruselj, 7. junij 2024
(OR. en)

10679/24

PECHE 218

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	7. junij 2024
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2024) 235 final
Zadeva:	SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU Trajnostni ribolov v EU: trenutno stanje in usmeritve za leto 2025

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2024) 235 final.

Priloga: COM(2024) 235 final

Bruselj, 7.6.2024
COM(2024) 235 final

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Trajnostni ribolov v EU: trenutno stanje in usmeritve za leto 2025

{SWD(2024) 139 final}

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

Trajnostni ribolov v EU: trenutno stanje in usmeritve za leto 2025

1. UVOD

To sporočilo vsebuje informacije o stanju evropskega ribištva, kakor je bilo spremljano v letu 2023. Vsebuje tudi usmeritve za predloge Komisije in njena posvetovanja s tretjimi državami o ribolovnih možnostih za leto 2025. Cilj je izboljšati odpornost ribičev, spodbuditi obnovitev staležev rib v smeri največjega trajnostnega donosa in ohraniti zdrave staleže na ravni največjega trajnostnega donosa.

V primerjavi z letom 2003 je zdaj prelovljenih veliko manj staležev rib. Ribičem prinašajo socialno-ekonomske koristi staleži, ki se že nekaj časa upravljajo na bolj zdravih ravneh. Energija je še vedno eden od glavnih stroškov ribiške flote EU v obdobju 2023–2024 in kljub nižjim cenam goriva še naprej spodkopava dosežene koristi. Tekoči ukrepi¹, ki jih je Komisija predlagala za podporo energetskega prehodu sektorja ribištva in akvakulture, so zato bistveni za krepitev njegove socialno-ekonomske odpornosti, saj ga podpirajo pri zmanjševanju njegove odvisnosti od uporabe fosilnih goriv.

Ključni izzivi, s katerimi se spopadata ribištvo in akvakultura v EU, predlagani ukrepi za njihovo reševanje in potrebe po izboljšanju odpornosti ribištva EU so bili opisani v **svežnju za ribištvo in oceane**², ki mu je sledil intenziven dialog z deležniki in zbiranje njihovih prispevkov. Zdaj je čas, da razširimo perspektivo, sežemo dlje od teh neposrednih izzivov in potreb ter na podlagi razpoložljivih dokazov ter stališč držav članic in deležnikov ocenimo stanje ribištva in akvakulture v EU. Komisija na podlagi povratnih informacij, prejetih glede svežnja, in ob upoštevanju ovir, ki po mnenju različnih deležnikov zavirajo prehod sektorja na energijsko učinkovitost in uspešno izvajanje vseh elementov skupne ribiške politike, začneja celovito oceno uredbe o skupni ribiški politiki³.

Ta ocena bo zajemala desetletno obdobje (2014–2024) izvajanja uredbe o skupni ribiški politiki. V njej bodo obravnavani razvoj pri politikah ribištva, akvakulture, okolja, trgovine, širitve, zdravja, dobrobiti živali in raziskav, najnovejše politično dogajanje, spreminjajoče se geopolitične razmere ter učinki na ribiško politiko EU. Zajemala bo tudi preoblikovano dinamiko ribolovnih odnosov v zunanji razsežnosti skupne ribiške politike, vključno z izstopom Združenega kraljestva iz EU ter odnosi z obalnimi državami severovzhodnega Atlantika in med njimi. To je nujno za celovit pregled uspešnosti uredbe in instrumentov ter pripravo za prizadevanja v prihodnjih letih.

¹ COM(2023) 100 final.

² COM(2023) 100 final, COM(2023) 101 final, COM(2023) 102 final, COM(2023) 103 final.

³ Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES.

2. NAPREDEK PRI DOSEGANJU TRAJNOSTNEGA RIBOLOVA V EU

Stalež se lovi trajnostno pri največjem trajnostnem donosu (MSY), kadar je razmerje med dejansko ribolovno umrljivostjo (F) in ribolovno umrljivostjo na ravni največjega trajnostnega donosa (F_{MSY}) manjše ali enako 1⁴. Po zaslugi ukrepov ribičev in nacionalnih uprav ter zaveze Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije k odgovornemu upravljanju ribištva je ribolov postal bolj trajnosten, v EU pa je zdaj veliko manj prelovljenih staležev.

Misija EU Obnova naših oceanov in voda do leta 2030⁵ prispeva k številnim rešitvam za zaščito in obnovo morskih in sladkovodnih ekosistemov ter njihove biotske raznovrstnosti, boj proti onesnaževanju in podporo trajnostnemu ribolovu. Zato prispeva tudi k izvajanju akcijskega načrta EU za morje⁶.

Znanstveni, tehnični in gospodarski odbor za ribištvo (STECF) vsako leto posodobi razpoložljive informacije o ravneh staležev rib glede na cilje skupne ribiške politike. Leta 2003 je bila povprečna ribolovna umrljivost v severovzhodnem Atlantiku⁷ 53 % **višja** od ciljne vrednosti F_{MSY} . Najnovejša ocena kaže, da se je stopnja umrljivosti postopoma zniževala in leta 2022 dosegla 42 % **pod** vrednostjo F_{MSY} . Znotraj te povprečne vrednosti obstajajo velike razlike. 25 staležev se še vedno lovi nad vrednostjo F_{MSY} , 58 staležev pa se lovi znotraj te vrednosti. Na vseh območjih se je ribolovna umrljivost strmo zmanjšala in najnižjo raven dosegla v **Biskajskem zalivu** in ob **iberski obali** ter pri **splošno razširjenih staležih** (npr. skuši, sinjem molu, šuru in sledu). V Severnem morju je povprečna stopnja umrljivosti še vedno višja kot na drugih območjih.

V **Sredozemskem in Črnem morju** je mediana F/F_{MSY} leta 2007 dosegla najvišjo vrednost 1,90, v obdobju 2008–2011 se je znižala na 1,87 in se od takrat še znižuje. V zadnjih treh letih se je vrednost F/F_{MSY} z 1,59 zmanjšala na 1,20 leta 2022 in tako dosegla najnižjo raven od leta 2003. Ta trend je prisoten v vseh podregijah. Vendar je ribolovni pritisk v Sredozemskem in Črnem morju še vedno za 20 % višji od mediane, ki velja za trajnostno.

V povprečju so staleži v severovzhodnem Atlantiku zdaj znotraj razpona, ki je skladen s cilji politike glede ribolovne umrljivosti. Čeprav je bil leta 2023 dosežen znaten napredek pri doseganju trajnostnosti, je treba doseči več, zlasti v Sredozemskem in Črnem morju.

Znanstvena skupnost dejavno preučuje, v kolikšni meri lahko dejavniki, ki niso ribištvo (npr. segrevanje, zakisljevanje in onesnaževanje oceanov in zmanjševanje količine kisika v oceanih), prispevajo k manjši produktivnosti ribištva, še vedno pa obstajajo vrzeli v znanju. Z določeno gotovostjo je poleg sprememb razširjenosti vrst⁸, ki so posledica podnebnih sprememb, znano, da so se planktonske vrste ter časovni razpored in obseg cvetenja planktona

⁴ Za podrobno analizo F_{MSY} in stanje biomase staležev rib v vseh morskih bazenih glej oddelek 1 spremnega delovnega dokumenta služb Komisije.

⁵ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/eu-missions-horizon-europe/restore-our-ocean-and-waters_sl

⁶ COM(2023) 102 final.

⁷ V tem oddelku se izraz „severovzhodni Atlantik“ nanaša na staleže na območju 27 Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO).

⁸ [Podnebne spremembe in skupna ribiška politika – Evropska komisija \(europa.eu\)](#)

spremenili⁹. V obdobju 2015–2019 je prišlo tudi do velikega zmanjšanja številčnosti planktona¹⁰ in vnosa hranil z zemljišč¹¹. Te spremembe so morda negativno vplivale na produktivnost staležev rib.

V Sredozemlju se šteje, da so osrednja in vzhodna območja bolj občutljiva na podnebne spremembe zaradi večjega pritiska invazivnih vrst tropskega izvora (kot so lesepske in druge vrste), višjih temperatur vode in manjšega kroženja vode, kar vodi v nižje ravni raztopljenega kisika.

2.1. Ribolovne možnosti v letu 2024

Ribolovne možnosti so pomembno orodje za trajnostno upravljanje ribištva. V Atlantiku, Baltskem morju in Skagerraku/Kattegatu so ribolovne možnosti večinoma opredeljene kot omejitve ulova (znane kot celotni dovoljeni ulovi – TAC).

Okolske razmere v Baltskem morju in njegovih rekah se močno razlikujejo od razmer v drugih morskih bazenih in še naprej vplivajo na staleže rib in njihov razvoj. Baltsko morje je v primežu številnih pritiskov, ki povzročajo upad biotske raznovrstnosti¹². Med take pritiske spadajo eutrofikacija zaradi vnosa hranil in nenehno visoke ravni onesnaževal. To je deloma posledica neizvajanja zakonodaje EU¹³. Ena od možnih sonaravnih rešitev, ki se trenutno preučujejo, je uporaba klapavic, ki lahko hitro zavrejo eutrofikacijo, obnovijo „mrtva območja“, ki jim primanjkuje kisika, in sekvestrirajo ogljik enako učinkovito kot gozdovi na kopnem. Poleg teh zunanjih pritiskov ima lahko pomanjkljivo izvajanje pravil EU o tehtanju in registraciji ulova pomembno vlogo pri zmanjševanju staležev rib v Baltskem morju.

Štiri od desetih vrst ribolova (sleda v zahodnem Baltskem morju, obeh staležev trske in lososa v glavnem bazenu) niso več usmerjene in navedene vrste rib se lahko iztovorijo le kot prilov. Preostale usmerjene vrste ribolova zadevajo druge pelagične vrste (papalino in sleda v osrednjem Baltskem morju ter Botnijskem in Riškem zalivu), morsko ploščo, pri čemer so omejitve ulova določene v skladu z največjim trajnostnim donosom, ter lososa v Botnijskem in Finskem zalivu, pri čemer so omejitve ulova določene v skladu s previdnostnim pristopom.

Večletni načrt za Baltsko morje¹⁴ zagotavlja številna orodja za pomoč pri obnovitvi staležev rib v težavah, vključno z začasno prekinitvijo usmerjenega ribolova, določitvijo celotnega

⁹ Plavajoče mikroskopske alge in živali tvorijo osnovo pelagične prehranjevalne mreže in so neposreden ali posreden vir hrane za ribe, lupinarje in morske ptice. <https://oap.ospar.org/en/ospar-assessments/quality-status-reports/qsr-2023/indicator-assessments/changes-plankton-biomass-abundance/>

¹⁰ <https://oap.ospar.org/en/ospar-assessments/quality-status-reports/qsr-2023/indicator-assessments/changes-plankton-biomass-abundance/>

¹¹ <https://oap.ospar.org/en/ospar-assessments/quality-status-reports/qsr-2023/indicator-assessments/changes-plankton-biomass-abundance/>

¹² Poročilo o stanju kakovosti HELCOM za leto 2023 (HOLAS 3): <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2023/10/State-of-the-Baltic-Sea-2023.pdf>

¹³ Zlasti direktive o nitratih, direktive o čiščenju komunalne odpadne vode, okvirne direktive o morski strategiji, okvirne direktive o vodah, direktiv o habitatih in pticah, okvirne direktive o odpadkih, direktive o pomorskem prostorskem načrtovanju, direktive o plastičnih proizvodih za enkratno uporabo, uredbe o skupni ribiški politiki, integrirane pomorske politike in skupne kmetijske politike.

¹⁴ Uredba (EU) 2016/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o vzpostavitvi večletnega načrta za staleže trske, sleda in papaline v Baltskem morju ter za ribištvo, ki izkorišča te staleže, o

dovoljenega ulova pod najvišjimi priporočenimi ravnmi, zaprtjem v obdobjih drstenja in omejevanjem rekreacijskega ribolova. Vendar se staleži rib ne bodo obnovili, če države članice zakonodaje EU ne bodo uporabljale in izvajale v celoti. V ministrski izjavi s konference *Naš Baltik 2020* je bila sprejeta zaveza, da se bo pravo EU izvajalo v celoti – zdaj je nujno, da se to uresniči¹⁵. Druga konferenca *Naš Baltik* je potekala 29. septembra 2023 in je vključevala poročilo o napredku v zvezi z zavezami, sprejetimi leta 2020¹⁶.

Da bi odpravili učinke onesnaževanja, evτροφikacije in podnebnih sprememb na morske ekosisteme, ribištvo in akvakulturo, je bistveno, da prizadevanja temeljijo na prispevkih znanstvene skupnosti. Znanost oblikovalcem politik omogoča, da sprejemajo ozaveščene odločitve ter v celoti izvajajo **ekosistemski pristop k upravljanju ribištva in akvakulture**, kar je eno od ključnih načel skupne ribiške politike in najboljši način za doseganje njenih ciljev.

Staleži rib v vodah EU v **Atlantiku in Skagerraku/Kattegatu** se soočajo z manjšimi pritiski in uspevajo v različnih okoljskih pogojih. EU je v teh morskih bazenih trajnostno upravljala 29 staležev rib, kar je prineslo več pozitivnih rezultatov in višje celotne dovoljene ulove za 5 staležev leta 2024. Ribiči v Biskajskem zalivu so znatno napredovali pri dobrem upravljanju staležev rib, kar je privedlo do ribolova, ki se upravlja v skladu z največjim trajnostnim donosom, kot je razvidno iz poročila STECF za leto 2022. Vendar so se ribolovne možnosti na tem območju kljub njihovim prizadevanjem za leto 2024 močno zmanjšale zaradi pravne obveznosti, da ostanejo na ravni največjega trajnostnega donosa.

Evropska unija večino staležev EU upravlja skupaj z **obalnimi državami severovzhodnega Atlantika**. EU in Združeno kraljestvo sta se na podlagi najboljšega razpoložljivega znanstvenega mnenja in v roku, določenem v sporazumu o trgovini in sodelovanju¹⁷, dogovorila glede celotnih dovoljenih ulovov za več kot 85 staležev v **skupnem upravljanju** za leto 2024. Večina celotnih dovoljenih ulovov je bila določena v skladu z največjim trajnostnim donosom, kadar je bilo znanstveno mnenje na voljo. Mednarodni svet za raziskovanje morja (ICES) je za leto 2024 izdal mnenje o ničnem ulovu za deset staležev. Pri devetih od teh staležev sta se EU in Združeno kraljestvo dogovorila, da bosta v skladu s pravnim okvirom EU za leto 2024 določila nizke celotne dovoljene ulove za prilov, da bi preprečila zaprtje pri mešanem ribolovu. Pri enem staležu sta se za leto 2024 na podlagi mnenja ICES dogovorila o določitvi celotnega dovoljenega ulova z znanstvenim spremljanjem¹⁸.

Izboljšanje upravljanja skupnih staležev, o katerem sta se EU in Združeno kraljestvo dogovorila v okviru Specializiranega odbora za ribištvo, zlasti uskladitev območij upravljanja

spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2187/2005 in o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1098/2007 (UL L 191, 15.7.2016, str. 1).

¹⁵ https://commission.europa.eu/system/files/2020-09/ministerial_declaration_our_baltic_conference.pdf

¹⁶ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2e76afa1-5695-11ee-9220-01aa75ed71a1>

¹⁷ Sporazum o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani (UL L 149, 30.4.2021, str. 10).

¹⁸ Zapisnik posvetovanj o ribištvu med Združenim kraljestvom in Evropsko unijo za leto 2024: https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/system/files/2023-12/2024-eu-uk-fisheries-consultations_en.pdf.

z ocenjevalnimi enotami, ki jih uporablja ICES, je bilo ključnega pomena za izboljšanje trajnostnega upravljanja skupnih staležev ter za doseg hitrega in zadovoljivega sporazuma¹⁹.

Večina staležev, ki si jih **EU, Norveška in Združeno kraljestvo** delijo v Severnem morju, kaže pozitiven trend. Za leto 2024 so se EU, Norveška in Združeno kraljestvo dogovorili, da bodo celotne dovoljene ulove za te staleže določili v skladu z mnenjem o največjem trajnostnem donosu. Dogovor o celotnih dovoljenih ulovih vključuje povečanje vrednosti za trsko, ki je bila iz previdnostnih razlogov določena pod vrednostjo iz mnenja o največjem trajnostnem donosu. Celotna dovoljena ulova za dva druga staleža sta bila določena pod točkovno vrednostjo največjega trajnostnega donosa, da bi se upoštevala njuna interakcija s trsko pri mešanem ribolovu. Celotni dovoljeni ulovi za sleda v Severnem morju so bili določeni v skladu z znanstvenim mnenjem, udeleženke dogovora pa so se dogovorile o nadaljnjih omejitvah ulova v Skagerraku in Kattegatu, da bi ublažile posledice za izčrpani stalež sleda v zahodnem Baltskem morju. Celotna dovoljena ulova za oba ocenjena **staleža** v Skagerraku in Kattegatu, ki se **upravljata dvostransko z Norveško**, sta bila določena v skladu z največjim trajnostnim donosom ali previdnostnim mnenjem²⁰.

Glede skuše, sinjega mola in atlantsko-skandinavskega sleda (staležev, ki so **splošno razširjeni** v severovzhodnem Atlantiku²¹) so se obalne države²² dogovorile, da bodo skupne celotne dovoljene ulove za leto 2024 določile na ravni največjega trajnostnega donosa. Vendar ob odsotnosti dogovorov o delitvi in zaradi enostranskih ukrepov nekaterih strani, tudi pretiranih medletnih prenosov, vsota kvot obalnih držav in ribiških subjektov še vedno presega dogovorjene skupne celotne dovoljene ulove. To dodatno ogroža trajnostnost teh staležev, ovira napredek pri doseganju sporazumov z obalnimi državami in na splošno krni sodelovanje v teh forumih. EU ostaja zavezana doseganju trajnostnega izida razprav o sledu. Še naprej dejavno sodeluje v razpravah z drugimi obalnimi državami in ribiškimi subjekti, da bi sklenili nove celovite dogovore o delitvi za trajnostno upravljanje teh staležev.

V **Sredozemskem in Črnem morju** se izvaja mešani ribolov, pri čemer si EU številne staleže deli s tretjimi državami. Stopnja ribolovne umrljivosti se je pri nekaterih staležih približala trajnostni ravni. Leta 2021 je 26 staležev doseglo F_{MSY} ali nižje ravni, 38 staležev pa se še vedno lovi nad trajnostnimi ravnmi. Še naprej je treba izvajati ukrepe za zmanjšanje ribolova in doseg največjega trajnostnega donosa. V ta namen morajo države izvajati večletni načrt za

¹⁹ Zapisniki zasedanj Specializiranega odbora za ribištvo so na voljo na povezavi: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/relations-non-eu-countries/relations-united-kingdom/eu-uk-trade-and-cooperation-agreement/meetings-eu-uk-partnership-council-and-specialised-committees-under-trade-and-cooperation-agreement/specialised-committee-fisheries_en?prefLang=sl&etrans=sl.

²⁰ Zapisnik o zaključku posvetovanj o ribištvu med Norveško in Evropsko unijo glede ureditve ribolova v Skagerraku in Kattegatu za leto 2024: https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/document/download/675ccb20-4b1c-456e-b13c-8e7b853002e3_en?filename=2023-12-08-EU-NO-Skagerrak-Agreed-Record-2024.pdf.

²¹ <https://www.ices.dk/community/groups/pages/wgwide.aspx>, Delovna skupina za splošno razširjene staleže zbira in analizira podatke o velikih staležih pelagičnih vrst ter drugih široko razširjenih in izrazito selivskih vrstah.

²² Obalne države v severovzhodnem Atlantiku, ki upravljajo zadevne staleže, so države članice Evropske unije, Združeno kraljestvo, Norveška, Islandija, Ferski otoki, Grenlandija in Ruska federacija.

zahodno Sredozemlje²³ in strategijo Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju (GFCM) do leta 2030²⁴. Ribolovne možnosti za leto 2024 so v skladu z obsežnim sklopom ukrepov, sprejetih v uredbi o ribolovnih možnostih za leto 2023 za izvajanje večletnega načrta za zahodno Sredozemlje.

V prehodni fazi večletnega načrta za **zahodno Sredozemlje** in za doseg največjega trajnostnega donosa do leta 2025 ribolovne možnosti za leto 2024²⁵ temeljijo na **celostnem pristopu**. Ta pristop temelji na orodjih za upravljanje in razvija mehanizem nadomestil, ki države spodbuja k uporabi selektivnejšega orodja in zaprtju ribolovnih območij. Države članice se spodbujajo k nadaljnji uporabi tega mehanizma. Svet je za leto 2024 določil tudi največje omejitve ulova za najbolj prelovljene dolgoostne kozice in ohranil omejitve ribolova s plovili s parangalom.

Intenzivno delo v okviru **GFCM**, podprto z doslednim stališčem EU v regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva, je privedlo do sprejetja pomembnih odločitev. Predvsem je vodilo do dveh večletnih načrtov upravljanja, sprejeti pa so bili tudi največje omejitve ulova za delfinko v Sredozemskem morju, konsolidacija ukrepov za upravljanje jegulje v Sredozemskem morju v vseh habitatih, tudi v sladki vodi, in nadaljnji ukrepi za zmanjšanje ribolovne umrljivosti steklene jegulje.

GFCM je še naprej izvajala dva dolgoročna načrta upravljanja za Jadransko morje, da bi zagotovila visoke dolgoročne donose, skladne z največjim trajnostnim donosom. Za nadaljnje izvajanje večletnega načrta za male pelagične vrste je za leto 2024 določila nižje omejitve ulova za sardone in sardele ter zamrznitev zmogljivosti za plovila s pelagičnimi vlečnimi mrežami in plovila z zaporno plavarico. Za večletni načrt za pridnene staleže v Jadranskem morju je določila največjo omejitev ribolovnega napora za plovila s pridnenimi vlečnimi mrežami in plovila z vlečnimi mrežami z gredmi, da bi se leta 2026 dosegel največji trajnostni donos za vseh pet ključnih staležev (osliča, škampa, morskega lista, dolgoostne rdeče kozice in bradača). Nižje omejitve ulova so bile sprejete v okviru štirih večletnih načrtov za upravljanje dolgoostnih kozic v Jonskem in Levantinskem morju ter Sicilskem prelivu (vključno z upravljanjem napora za osliča). GFCM je sprejela omejitve ulova za rdečo koralo. Za Črno morje je bil v okviru načrta GFCM določen celotni dovoljeni ulov za romba, za papalino pa je bila določena avtonomna kvota EU.

EU se je dogovorila o ukrepih za **jeguljo**²⁶ v **morskih in sosednjih brakičnih vodah severovzhodnega Atlantika (vključno z Baltskim morjem)**, s čimer se bo nadaljevalo šestmesečno obdobje prepovedi ribolova. Dogovorila se je tudi o obdobju prepovedi ribolova, ki bo sovpadalo s selitvijo nedoraslih jegulj in zaščitilo zrele jegulje, ki plavajo med morjem

²³ Uredba (EU) 2019/1022 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o vzpostavitvi večletnega načrta za ribolov, ki izkorišča pridnene staleže v zahodnem Sredozemskem morju, in spremembi Uredbe (EU) št. 508/2014 (UL L 172, 26.6.2019, str. 1).

²⁴ Strategija GFCM za trajnostni ribolov in akvakulturo v Sredozemlju in Črnem morju do leta 2030: <https://www.fao.org/documents/card/en/c/cb7562en>.

²⁵ Uredba Sveta (EU) 2024/259 z dne 10. januarja 2024 o določitvi ribolovnih možnosti za leto 2024 za nekatere staleže rib in skupine staležev rib, ki se uporabljajo v Sredozemskem in Črnem morju (UL L, 2024/259, 11.1.2024).

²⁶ Člen 13 Uredbe (EU) 2024/257.

in rekami. Izvajanje teh ukrepov se bo v letu 2024 podrobneje spremljalo. Komisija še naprej pozorno spremlja napredek pri izvajanju ukrepov iz skupne izjave²⁷ o krepitvi obnovitve staleža jegulje, ki so jo podpisale Komisija in nekatere države članice²⁸.

3. STANJE FLOTE EU

Države članice morajo flote ohranjati v okviru nacionalnih mej zmogljivosti plovil (bruto tonaže (BT) in moči motorja (kW)). Države članice, ki imajo segmente flote z dokazano neuravnoteženostjo, morajo predložiti akcijske načrte, v katerih so določeni cilji glede prilagoditve in orodja za doseganje uravnoteženosti z jasnim časovnim okvirom za izvedbo. Zmogljivosti, umaknjene z državno pomočjo, se ne smejo nadomestiti²⁹.

Od leta 2022 so se število plovil, bruto tonaža in moč motorja zmanjšali za 0,44 %, 0,52 % oziroma 0,10 %. Tako je 31. decembra 2023 ribiško floto EU³⁰ sestavljalo 71 608 plovil s tonažo 1 305 115 BT in močjo 5 226 554 kW.

Države članice so v svojih poročilih za leto 2023 navedle, da so njihove flote pod zgornjimi mejami in izpolnjujejo zahteve iz člena 22 uredbe o skupni ribiški politiki. Kljub temu ostajajo pomisleki glede točnosti in zanesljivosti podatkov, na katerih temeljijo nacionalna poročila, ter točnosti akcijskih načrtov držav članic. Več držav članic meni, da akcijskih načrtov ni treba predložiti, čeprav imajo segmente flote z „rdečimi“ kazalniki³¹, ki kažejo, da ti segmenti niso uravnoteženi.

Za oceno, ali je flota uravnotežena, se uporabljajo različni parametri. Nedobičkonosni ali premalo izkoriščeni segmenti flote lahko na primer kažejo, da so segmenti flote ponavljajoče se ali trajno v privezu in neaktivni. Podobno, če veliko plovil lovi ribe manj časa, kakor bi lahko, potem je segment flote morda prevelik za razpoložljive vire, od katerih so plovila odvisna.

Pri več segmentih še vedno ni vseh podatkov za popolno oceno njihove uravnoteženosti. Države članice so pozvane, naj okrepijo svoja prizadevanja za zbiranje podatkov, zlasti glede območij, kjer so informacije omejene, kot so najbolj oddaljene regije. V ta namen si Komisija prizadeva za sprejetje posebnih smernic za oceno uravnoteženosti nekaterih segmentov flote v najbolj oddaljenih regijah. Te smernice uvajajo alternativne metode za pripravo nekaterih kazalnikov, ki se uporabljajo za oceno uravnoteženosti. Komisija je v sporočilu o skupni

²⁷ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-5374-2023-ADD-1-REV-1/sl/pdf>

²⁸ Avstrija, Ciper, Češka, Estonija, Finska, Grčija, Hrvaška, Irska, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Portugalska, Romunija, Slovaška.

²⁹ Člen 22 uredbe o skupni ribiški politiki – Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES.

³⁰ Vključno s floto, ki lovi v najbolj oddaljenih regijah.

³¹ „Rdeči“ kazalniki kažejo, da so segmenti flote neuravnoteženi z ribolovnimi možnostmi. „Zeleni“ kazalnik kaže, da je segment flote uravnotežen z ribolovnimi možnostmi.

ribiški politiki iz leta 2023³² države članice pozvala, naj povečajo preglednost in prožnost pri upravljanju ribolovnih zmogljivosti ter preučijo možnost prerazporeditve neizkoriščenih zmogljivosti za strukturne naložbe v ribiška plovila. Za tiste segmente flote, ki niso uravnoteženi, države članice v okviru svojih nacionalnih poročil o floti pripravijo nove ali posodobljene akcijske načrte.

4. SOCIALNO-EKONOMSKA USPEŠNOST

Leta 2022 so cene goriva dosegle najvišjo vrednost 1,2 EUR na liter, v prvem četrtletju 2024 pa so se postopoma znižale na 0,8–0,9 EUR na liter. Ob sedanjih cenah se pričakuje, da bo ribiška flota EU lahko ustvarila bruto dodano vrednost v višini približno 2,5 milijarde EUR, pokrila svoje stroške poslovanja ter ohranila delovna mesta in plače za 122 000 ribičev. To je znatno izboljšanje v primerjavi z letom 2022, ko večina ribiških flot EU svojih stroškov poslovanja ni mogla pokriti.

Čeprav se na splošno pričakuje, da bo večina nacionalnih flot v letu 2024 dobičkonosna, socialno-ekonomska analiza kaže, da se bodo številni segmenti flote soočali s težavami, zlasti tisti, ki so odvisni od prelovljenih staležev in uporabljajo energetske intenzivno ribolovno orodje. Nasprotno pa so segmenti flote, ki so odvisni od trajnostno izkoriščanih staležev in so povečali svojo energijsko učinkovitost, običajno uspešnejši in ustvarjajo višje plače za svoje posadke. To kaže na pomembne socialno-ekonomske koristi, ki jih ribiške flote EU ustvarjajo na področju ohranjanja staležev in energijske učinkovitosti.

Čeprav so se cene goriva znižale, je energija v letu 2024 še vedno eden od glavnih stroškov za ribiško floto EU. Ta ranljivost je posledica visoke energetske intenzivnosti in močne odvisnosti od fosilnih goriv številnih flot. Glede tega je Komisija v sporočilu o energetskem prehodu ribištva in akvakulture EU³³ predlagala več ukrepov, da bi ribiškim flotam EU pomagala pospešiti energetski prehod in doseči cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050. Ukrepi so vključevali vzpostavitev partnerstva za energetski prehod ribištva in akvakulture EU³⁴ ter izdajo smernic deležnikom in državam članicam o tem, kako najbolje izkoristiti Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA) ter druge obstoječe sklade EU za podporo energetskemu prehodu.

5. OBVEZNOST IZTOVARJANJA

Obveznost iztovarjanja je eden od ključnih elementov skupne ribiške politike. Njen namen je zagotoviti trajnostno izkoriščanje morskih bioloških virov s povečanjem selektivnega ribolova, tako da sploh ne pride do nenamernega ulova, in z odpravo zavržkov.

Vendar države članice večinoma uporabljajo tradicionalne tehnike spremljanja, kot so inšpekcijski pregledi na morju, inšpekcijski pregledi ob iztovarjanju in zračni nadzor. Ta orodja sama po sebi ne zadostujejo za reševanje vprašanja nezakonitih zavržkov ulova med

³² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu Skupna ribiška politika danes in jutri: pakt za ribištvo in oceane za trajnostno, na znanosti temelječo, inovativno in vključujoče upravljanje ribištva (COM(2023) 103 final).

³³ COM(2023) 100 final (eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023DC0100).

³⁴ [Partnerstvo za energetski prehod – Evropska komisija \(europa.eu\)](https://european-council.europa.eu/media/e300042/p1/image.asset?assetId=111111)

ribolovom na morju³⁵, saj dejansko obstajajo znaki nezakonitih in nedokumentiranih zavržkov.

Evropski parlament in Svet sta 22. novembra 2023 sprejela nova pravila EU o nadzoru, ki bodo prispevala k učinkovitemu spremljanju izpolnjevanja obveznosti iztovarjanja³⁶. Ta vključujejo obveznost za večja plovila, pri katerih obstaja veliko tveganje za neizpolnjevanje obveznosti iztovarjanja, da najpozneje do 10. januarja 2028 na krovu namestijo elektronske sisteme za daljinsko spremljanje, vključno s televizijskimi kamerami zaprtega kroga. Vendar nova pravila ne določajo obvezne uporabe kamer na plovilih, krajših od 18 metrov celotne dolžine. Zato je treba preučiti, kako se bodo ta plovila nadzorovala in kako bo zagotovljena skladnost z obveznostjo iztovarjanja za številna plovila v floti EU, krajša od 18 metrov, in tista, za katera se šteje, da so povezana z „visokim tveganjem“.

Točno beleženje ulovov je bistveno za oceno staležev, saj znanstveniki kot podlago za znanstvena mnenja uporabljajo podatke, sporočene v ladijskih dnevnikih in zbrane na podlagi okvira za zbiranje podatkov³⁷. Kot je poudarjeno v sporočilu o skupni kmetijski politiki iz leta 2023³⁸, je točnost podatkov bistvena za ocene, ki Komisiji pomagajo pri odločanju, ali bi bilo treba ukrepe EU nadaljevati ali prilagoditi.

Obveznost iztovarjanja zahteva tudi „podrobno in točno dokumentiranje vseh ribolovnih potovanj“³⁹ in da se ulov „po potrebi odšteva od kvot“⁴⁰. Tehtanje in registracija iztovorjenega ulova sta bistvena za spremljanje izkoriščanja kvot in uspešno upravljanje ribištva. Preverjanja, ki jih je Komisija izvajala več let, so pokazala, da države članice ne zagotavljajo vedno, da se ulov stehta v skladu s pravili EU, in da se pogosto znatno napačno poroča o dejanskih iztovorjenih količinah.

Deležniki si prizadevajo za reševanje teh vprašanj. Z raziskovalnimi projekti in sodelovanjem med znanstveniki in ribiči so bile pridobljene dragocene izkušnje o bolj selektivnih ribolovnih metodah in orodju ter upravljanju zavržkov v skladu s pravili o obveznosti iztovarjanja. Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (**ESPR**) ter **ESPRA** zagotavljata finančno podporo

³⁵ Več držav članic se je strinjalo, da bodo sodelovale v pilotnem projektu REM, ki ga usklajuje EFCA, da bi se seznanile z dobro prakso pri nadzoru v okviru REM (eno ali dve plovili na državo članico). Danska uporablja REM v floti za ulov škampov, ki lovi v Kattegatu, Nizozemska pa izvaja shemo popolnoma dokumentiranega ribolova na nekaj plovilih v Severnem morju. Noben projekt se ne uporablja za namene nadzora in izvrševanja.

³⁶ Uredba (EU) 2023/2842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. novembra 2023 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1224/2009, uredb Sveta (ES) št. 1967/2006 in (ES) št. 1005/2008 ter uredb (EU) 2016/1139, (EU) 2017/2403 in (EU) 2019/473 Evropskega parlamenta in Sveta glede nadzora ribištva (UL L, 2023/2842, 20.12.2023).

³⁷ Uredba (EU) 2017/1004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o vzpostavitvi okvira Unije za zbiranje, upravljanje in uporabo podatkov v ribiškem sektorju in podporo znanstvenemu svetovanju v zvezi s skupno ribiško politiko ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 199/2008 (UL L 157, 20.6.2017, str. 1).

³⁸ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu Skupna ribiška politika danes in jutri: pakt za ribištvo in oceane za trajnostno, na znanosti temelječe, inovativno in vključujoče upravljanje ribištva (COM(2023) 103 final).

³⁹ Člen 15(13) Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.

⁴⁰ Člen 15(1) Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.

za izvajanje obveznosti iztovarjanja z visoko stopnjo javne pomoči. Ob koncu leta 2023⁴¹ so države članice izbrale 302 operaciji s skupnim financiranjem v višini 58,2 milijona EUR iz ESPRA, namenjenim obveznosti iztovarjanja. Večina operacij je bila namenjena povečanju dodane vrednosti ali kakovosti neželenega ulova⁴², zmanjšanju vpliva ribolova na morsko okolje in odpravi zavržkov⁴³.

Kljub vloženim prizadevanjem je pet let po začetku veljavnosti obveznosti iztovarjanja za njeno izvajanje potrebno storiti še mnogo več. Komisija je januarja 2024 začela izvajati študijo, na kateri temelji ocena obveznosti iztovarjanja. V njej bodo zbrani dokazi za oceno tega, kako uspešna je bila obveznost iztovarjanja, in vzrokov za to.

6. GLAVNA SPOROČILA IN USMERITVE ZA PREDLOGE O RIBOLOVNIH MOŽNOSTIH ZA LETO 2024

6.1. Ključne faze za določitev prihodnjih ribolovnih možnosti

Komisija bo pri pripravi predlogov o ribolovnih možnostih za leto 2025 upoštevala ugotovitve sodbe Sodišča z dne 11. januarja 2024 v zadevi C-330/22⁴⁴. Svoje predloge bo pripravila tudi na podlagi znanstvenih mnenj, ki sta ju izdala ICES in STECF, vključno z ekosistemskimi vidiki, kadar so ti vključeni v znanstveno mnenje, sklepov, sprejetih med mednarodnimi pogajanjimi s tretjimi državami, sklepov, ki jih sprejmejo regionalne organizacije za upravljanje ribištva, in socialno-ekonomske analize ter začetka veljavnosti stalne faze večletnega načrta za zahodno Sredozemlje od januarja 2025.

Komisija bo v svojih predlogih zajela čim več staležev, kar bo odvisno od razpoložljivosti in pravočasne predložitve znanstvenih mnenj.

Komisija poziva države članice in deležnike, naj ocenijo znanstvena mnenja takoj, ko bodo javno dostopna. Deležniki ji lahko povratne informacije in priporočila podajo tudi prek svetovalnih svetov, nacionalnih organov in individualno.

Komisija bo oktobra izvedla različna posvetovanja z Združenim kraljestvom, Norveško in drugimi obalnimi državami. Pogajanja želi zaključiti pravočasno, da bi se lahko izidi posvetovanj vključili v razprave Sveta za kmetijstvo in ribištvo, ki bodo potekale decembra 2024.

Poleg določitve ribolovnih možnosti si bo Komisija vse leto prizadevala za napredek pri dogovorih o delitvi splošno razširjenih staležev s tretjimi državami, s katerimi takih dogovorov še ni, da bi zagotovila trajnostni ribolov skupnih staležev.

⁴¹ Poročilo o izvajanju ESPRA za leto 2023 bo Generalni direktorat za pomorske zadeve in ribištvo objavil naknadno.

⁴² Člen 42 uredbe o ESPR.

⁴³ Člena 38 in 39 uredbe o ESPR.

⁴⁴ Sodba z dne 11. januarja 2024, *Friends of the Irish Environment (Possibilités de pêche supérieures à zéro)*, C-330/22, EU:C:2024:19. Sodba odloča o veljavnosti Uredbe Sveta (EU) 2020/123 o določitvi ribolovnih možnosti za leto 2020 za nekatere staleže rib in skupine staležev rib v povezavi s členi 9, 10, 15 in 16 Uredbe (EU) št. 1380/2013 ter členi 1 do 5, 8 in 10 Uredbe (EU) 2019/472.

6.2.Določitev ribolovnih možnosti za različne morske bazene

Za staleže v **Baltskem morju, Skagerraku/Kattegatu in Atlantiku**, ki jih upravlja samo EU, bo Komisija predlagala celotne dovoljene ulove in kvote v skladu z največjim trajnostnim donosom, ko bodo mnenja za te staleže na voljo. Kadar načrti upravljanja omogočajo prožnost pri določitvi omejitev ulova, bo Komisija morda predlagala uporabo zgornjega razpona največjega trajnostnega donosa za zdrave staleže, če bo glede na znanstvena mnenja to nujno, da bi se dosegli cilji iz večletnih načrtov, zlasti za mešani ribolov. Za staleže, pri katerih se je biomasa tako zmanjšala, da je pod varnimi biološkimi mejami, bo Komisija predlagala obnovitev staležev in vključitev popravnih ukrepov v skladu s posameznim večletnim načrtom. Njeni ukrepi bodo osredotočeni na čimprejšnjo pridobitev celovitega znanstvenega mnenja glede največjega trajnostnega donosa za druge ključne staleže.

Komisija bo od mnenja ICES po potrebi odštela izjeme *de minimis* ali izjeme zaradi visoke stopnje preživetja. Poleg tega bo ocenila napredek držav članic pri izvajanju sedanjih ukrepov za zmanjšanje prilova, sprejetih skupaj s celotnimi dovoljenimi ulovi za izključno neizogiben prilov, ki naj bi ublažili morebitna zaprtja ribolova.

Kjer je to mogoče, si bo Komisija tudi v prihodnosti prizadevala preiti na sistem večletnih celotnih dovoljenih ulovov za staleže, ki jih upravlja samo EU. Za dva staleža, ki jih upravlja samo EU, so bili za leti 2024 in 2025 določeni večletni celotni dovoljeni ulovi. S tem se bosta za ribiško industrijo EU povečali učinkovitost in predvidljivost glede staležev, izbranih v tesnem posvetovanju z državami članicami, deležniki in ICES. Države članice so pozvane, naj navedejo prednostne staleže, za katere priporočajo dvoletne celotne dovoljene ulove. Komisija bo na podlagi ocene zaprosila ICES, naj oceni opredeljene staleže:

- i. glede na merila večletnega mnenja ICES,
- ii. z vidika izvedljivosti večletnega mnenja in
- iii. z vidika možnih posledic takega večletnega mnenja.

EU bo pri skupnih staležih, ki jih upravlja z **Združenim kraljestvom, Norveško in drugimi obalnimi državami**, uporabila enak pristop kot za staleže, ki jih upravlja sama. Svoje stališče bo osnovala na najboljšem razpoložljivem znanstvenem mnenju, cilj pa bo določiti ribolovne možnosti v skladu z ravnmi največjega trajnostnega donosa in se po potrebi z Združenim kraljestvom, Norveško in drugimi obalnimi državami pogajati o ohranitvenih ukrepih. EU bo še naprej sodelovala z Združenim kraljestvom pri izpolnjevanju skupnih zavez, ki sta jih EU in Združeno kraljestvo sprejela v Specializiranem odboru za ribištvo, ter z Združenim kraljestvom in Norveško pri izpolnjevanju tristranskih zavez, sprejetih za doseganje trajnostnega ribolova in upravljanje skupnih staležev. EU ostaja zavezana iskanju trajnostnih, uravnoteženih in celovitih dogovorov o delitvi splošno razširjenih staležev, ki se upravljajo skupaj z drugimi obalnimi državami.

Za **Sredozemsko in Črno morje** je bistveno, da si države članice še naprej prizadevajo za uresničitev ciljev, zastavljenih v večletnem načrtu EU za zahodno Sredozemlje in načrtih GFCM, v skladu s strategijo do leta 2030. Komisija spodbuja države članice, naj izvajajo spremljevalne ukrepe v okviru programov ESPRA. 1. januarja 2025 se bo končala prehodna faza večletnega načrta EU za zahodno Sredozemlje, kar pomeni, da se bo začel načrt v celoti

izvajati. S tem se bodo razponi F_{MSY} , določeni v večletnem načrtu, lahko uporabili, če bodo staleži presegali previdnostne referenčne točke, da bi tako za mešani ribolov lahko uporabili prožne ukrepe. Predlog o ribolovnih možnostih mora vključevati razpoložljiva orodja za upravljanje, razpone F_{MSY} in mehanizem nadomestil za izboljšanje selektivnosti orodja in območij prepovedi ribolova. STECF vsako leto oceni napredek pri izvajanju večletnega načrta. Komisija je začela tudi delo v zvezi z vsakim vidikom trajnostnosti, da bi julija 2024 poročala o vplivu večletnega načrta za zahodno Sredozemlje na zadevne staleže in ribištvo.

Upravljanje skupnih staležev je potrebno tudi za zagotovitev trajnostnega ribolova v mednarodnih vodah ter enakih konkurenčnih pogojev v Sredozemskem in Črnem morju. V ta namen bo predlog o ribolovnih možnostih za leto 2025 zajemal sedanje ukrepe GFCM in dodatne ukrepe, ki bodo sprejeti na novembrskem letnem zasedanju GFCM, vključno s pomembnimi ukrepi za izvajanje večletnih načrtov za male pelagične vrste in pridnene vrste v Jadranskem morju ter dolgoročnimi ukrepi za jeguljo in rdečo koralo. Glede črnomorskih vrst bo Komisija predlagala celotne dovoljene ulove in kvote za romba in papalino v skladu z ukrepi, ki bodo sprejeti na letnem zasedanju GFCM, ter na podlagi rezultatov pilotnih študij raziskovalnih programov GFCM.

Napredek, dosežen v Sredozemskem in Črnem morju, se mora nadaljevati in ga je treba še pospešiti, pri čemer se je treba opirati na rezultate konference GFCM na visoki ravni, ki je potekala oktobra 2023, in foruma o ribah iz leta 2024. Bolj osredotočena prizadevanja so potrebna na vrhu o malem ribolovu, ki ga bosta julija 2024 organizirala GFCM in FAO, in na regionalni konferenci o akvakulturi, ki bo potekala decembra 2024. To bosta pomembna mejnika pri pripravi naslednje ministrske izjave MedFish4Ever za naslednjo ministrsko konferenco, ki bo leta 2026. Vse države članice morajo nadaljevati ukrepe za doseganje trajnostnosti staležev, saj je to podlaga za odporen ribiški sektor in zaščito ekosistemov v teh morskih bazenih.

Nujno je treba izboljšati zaščito **jegulje**. Poleg natančnega spremljanja izvajanja ribolovnih možnosti za leto 2024 in ocene ukrepov za morske vode za leto 2025 Komisija države članice v okviru akcijskega načrta EU za morje ponovno poziva, naj posodobijo svoje načrte za upravljanje jegulje na podlagi uredbe o jegulji⁴⁵ v skladu s svojimi pravnimi obveznostmi, ki izhajajo iz okoljske zakonodaje EU. Pomembno je okrepiti ukrepe za celinske vode, da se ustvarijo enaki konkurenčni pogoji, saj je umrljivost jegulj v celinskih vodah velika in so nujno potrebni popravni ukrepi. Da bi Komisija ta dialog in proces olajšala, je 24. aprila 2024 v okviru akcijskega načrta za morje organizirala tehnično delavnico o upravljanju jegulje. GFCM pripravlja prihodnje dolgoročne ukrepe za jeguljo, ki zajemajo vse habitate, tudi celinske vode.

7. SKLEPNE UGOTOVITVE

Splošna trajnostnost ribištva EU se je v letu 2023 zaradi nadaljnjega ukrepanja še izboljšala. To velja zlasti za vode EU v Atlantiku. Vendar so razmere v Baltskem morju še vedno zelo

⁴⁵ Uredba Sveta (ES) št. 1100/2007 z dne 18. septembra 2007 o ukrepih za obnovo staleža evropske jegulje.

zaskrbljujoče, saj se populacije prej pomembnih komercialnih staležev zaradi številnih pritiskov še naprej zmanjšujejo. Glede Sredozemskega in Črnega morja je kljub nedavnemu izboljšanju stanja nekaterih staležev potrebnih več ukrepov in večja zavezanost, da bi se razmere izboljšale.

Podnebne spremembe vplivajo na človekove dejavnosti in intenzivnost pritiskov, pa tudi na povezave med njimi. Za odpravo pritiska na staleže rib je ključnega pomena, da države članice zakonodajo EU izvajajo v celoti in da vsi deležniki usklajeno ukrepajo, da bi zmanjšali pritisk na staleže. EU se proti onesnaževanju morja bori z več zakonodajnimi pobudami in pobudami politike v širšem okviru akcijskega načrta za ničelno onesnaževanje⁴⁶.

Namen predlogov Komisije o ribolovnih možnostih za leto 2025 bo omogočiti obnovitev staležev, okrepiti ribje staleže, ki so dosegli trajnostne ravni, in izboljšati odpornost ribičev.

Uspešen ribiški sektor je ključnega pomena za ohranjanje evropskih obalnih skupnosti in upravljanje prehoda na bolj trajnostne prehranske sisteme. Kot je navedeno v svežnju o ribištvi in oceanih, je nujno, da si vsi skupaj prizadevamo, da bodo naša morska območja in evropsko ribištvo pripravljeni na prihodnost.

Komisija poziva države članice, svetovalne svete, deležnike in javnost, naj do 31. avgusta 2024 glede tega sporočila predložijo povratne informacije.

⁴⁶ Te pobude vključujejo omejevanje količine morskih odpadkov, podvodnega hrupa, hranil in onesnaževal v skladu z okvirno direktivo o morski strategiji ter izvajanje ukrepov za doseganje zadevnih mejnih vrednosti. Glej COM(2021) 400 final.

PREDVIDENI URNIK DELA⁴⁷

Kdaj	Kaj
od maja do novembra 2024	znanstveno mnenje ICES
od junija do konca avgusta 2024	javno posvetovanje o sporočilu
konec avgusta 2024	Komisija sprejme predlog o ribolovnih možnostih v Baltskem morju
sredina septembra 2024	Komisija sprejme predlog o ribolovnih možnostih v Sredozemskem in Črnem morju
od oktobra do decembra 2024	letna posvetovanja o ribolovnih možnostih s stranmi v severovzhodnem Atlantiku
oktobra 2024	zasedanje Sveta o ribolovnih možnostih v Baltskem morju posvetovanja z obalnimi državami o splošno razširjenih staležih v severovzhodnem Atlantiku
konec oktobra 2024	Komisija sprejme predlog o ribolovnih možnostih v Atlantiku/Severnem morju
od 4. do 8. novembra 2024	letno zasedanje GFCM
od 12. do 15. novembra 2024	letno zasedanje NEAFC
1. december 2024	ocena staležev in mnenje glede upravljanja STECF
decembra 2024	zasedanje Sveta o ribolovnih možnostih v Atlantiku/Severnem morju zasedanje Sveta o ribolovnih možnostih v Sredozemskem in Črnem morju

⁴⁷Za staleže, ki jih upravljajo regionalne organizacije za upravljanje ribištva v vodah EU in nekaterih vodah zunaj EU, se ribolovne možnosti sprejmejo po letnem zasedanju regionalnih organizacij za upravljanje ribištva z revizijo uredbe Sveta o določitvi ribolovnih možnosti.